

Herbert

FUNDACJA IM. ZBIGNIEWA HERBERTA

podaruj wiersz

| ogólnopolska akcja społeczna Fundacji im. Zbigniewa Herberta

inspiracja

Zbigniew Herbert pisał listy-wiersze do przyjaciół, do ważnych dla niego artystów, do osób, które cenił (niektóre z tych listów znalazły się następnie w książkach poety i należą do najprze-nikliwszych i najmocniej poruszających jego utworów). Ten gest pisarza – gest ofiarowania komuś autografu wiersza – jest inspiracją dla naszej akcji.

partnerzy, ambasadorowie

Partnerem akcji „Podaruj wiersz” jest Biblioteka Narodowa w Warszawie, a patronat medialny nad przedsięwzięciem objęło Polskie Radio. Akcję wspiera ogólnopolski portal Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich, a Polski Komitet ds. UNESCO objął ją swoim honorowym patronatem. W promocję idei ofiarowywania wierszy włączyli się ludzie kultury. Zakładamy jednak, że głównymi – i najważniejszymi – ambasadorami akcji będą bibliotekarze, nauczyciele i animatorzy kultury, a także osoby związane z instytucjami opieki i pomocy społecznej.

przepisz, podaruj

Wolontariuszy biorących udział w akcji chcemy zaprosić do odręcznego przepisania wybranego przez siebie wiersza i ofiarowania tego przepisanego wiersza komuś, o kim myślą, że będzie to dla niego ważne. W ten sposób staramy się zachęcać uczestników akcji do spojrzenia na wiersz jako dar, który można ofiarować wybranej osobie, przepisując go na przygotowanej przez nas karcie papeterii.

cyfrowy dyptyk

Wobec ciągle istniejącego zagrożenia koronawirusem część uczestników akcji może obawiać się korzystania z kart papeterii do przepisywania wierszy. Takie osoby chcemy zachęcać do podarowania/przesłania drogą elektroniczną wybranego wiersza w formie „cyfrowego dyptyku”: **1.** zdjęcia karty z odręcznie przepisany wierszem oraz **2.** pliku audio z nagrany odczytaniem przepisanego wiersza (fotografię i nagranie można w łatwy sposób wykonać za pomocą większości telefonów komórkowych lub innych prostych narzędzi cyfrowych). Tak pomyślany „dyptyk” jest spotkaniem – przy wierszu, za jego sprawą – dwóch konkretnych osób, łączy w sobie materialność (karta z przepisany wierszem) i cyfrowość (pliki z obrazem i dźwiękiem), fizyczną obecność (odręczny zapis, nagranie głosu) i obecność wirtualną (zapośredniczoną przez sieć), która dziś – zwłaszcza w kontekście pandemii – jest ważną formą uczestnictwa w rzeczywistości i budowania relacji między ludźmi. Jednocześnie „dyptyk” pozwala przypomnieć i zaakcentować, że poezja trwa w zapisie, ale żyje w odczytaniu, w głosie, który ją niesie.

idea

Wierzmy, że gest ofiarowania słów poezji jest gestem na wskroś ludzkim, że może być formą życzliwej współobecności, może dać duchowe wsparcie, nieść pociechę, podtrzymywać nadzieję.

ul. Promenada 21/4 00-788 Warszawa T 22 841 92 93

sekretariat@fundacjaherberta.com www.fundacjaherberta.com KRS 359396 REGON 142432703 NIP 521-357-00-66

Dlatego uczestników akcji zachęcamy, by osób, którym podarują wiersz, poszukali nie tylko w swoim najbliższym otoczeniu (w rodzinie, wśród przyjaciół, sąsiadów, bliższych i dalszych znajomych), ale również tam, gdzie słowo właściwie użyte jest najbardziej potrzebne – w domach pomocy społecznej, domach seniora, domach dziecka, świetlicach środowiskowych, noclegowniach dla bezdomnych etc. (zachęcamy też, by ofiarowaniu wiersza towarzyszyło odczytanie go tym, którzy sami mogą mieć problem z przeczytaniem odręcznie przepisanego tekstu – dotyczy to zwłaszcza osób starszych i małych dzieci oraz osób z różnego rodzaju dysfunkcjami percepcji).

Wierzmy również, że odpowiednio przygotowane podarowanie wierszy drogą elektroniczną umożliwi m.in. obdarowanie nimi podopiecznych placówek o zaostrożonym rygorze sanitarnym, co wydaje nam się szczególnie dziś potrzebne i cenne.

W naszej intencji akcja „Podaruj wiersz” ma budować sieć międzyludzkich (międzypokoleniowych) relacji, których osnową jest słowo – znaczące, niosące sens, dające oparcie. Tak pomyślana akcja ma swój głęboko ludzki wymiar (odwołujący się do wartości poezji jako „słowa właściwie użytego”, do aktu pogłębionej, odpowiedzialnej lektury, do gestu ofiarowania czegoś cennego), ale jest też po ludzku prosta – jak wyciągnięcie do kogoś ręki, jak podanie dłoni.

manual

Podstawowe działanie w ramach akcji sprowadza się do czterech kroków: **1.** sięgnięcie po książkę z wierszami (w domu lub w bibliotece), **2.** wybranie jednego z nich, **3.** odręczne przepisanie wybranego wiersza, **4.** podarowanie go komuś – przepisanego na karcie papeterii lub w formie „cyfrowego dyptyku”: fotografii karty z przepisanim odręcznie wierszem i pliku audio z nagraniem odczytaniem przepisanego wiersza. Ta prosta sekwencja wdraża w pogłębioną, angażującą lekturę, skłania do uważnego wybrania wiersza i wzięcia odpowiedzialności za swój wybór. Sprawia też, że czytanie zostaje przedłużone w akcie przepisania (i głośnego odczytania) wiersza, a następnie ofiarowania go komuś konkretnemu, co z kolei akcentuje wartość (dar) zarówno poezji, jak i takiej lektury, która nie kończy się wraz z ostatnią kropką, ale przekłada się na działanie w sferze najbardziej fundamentalnych relacji międzyludzkich (podarowanie innym – potrzebującym, samotnym – swojego czasu, swojej wrażliwości i realnej obecności, której formą jest odręczne przepisanie wiersza, ofiarowanie go i – jeśli trzeba – głośne odczytanie).

papeteria

Przygotowaliśmy specjalną kartę papeterii „Podaruj wiersz”, na której można odręcznie przepisać wybrany przez siebie utwór, by następnie taką kartę z przepisanim wierszem (lub jej fotografię wraz z nagraniem audio) podarować wybranej osobie. Karty te rozesłaliśmy do placówek uczestniczących w akcji. Jednocześnie na stronie akcji: **podarujwiersz.pl** oraz na facebookowym profilu Fundacji: **@Herbert.Pan.Cogito** zamieściliśmy elektroniczną wersję karty, którą można pobrać i samodzielnie wydrukować.

aplikacja

Przygotowaliśmy też smartfonową aplikację „Podaruj wiersz” (do pobrania w Google Play). Za jej pośrednictwem można odnaleźć biblioteki, w których dostępne są karty papeterii.

udostępnij

Przebieg akcji „Podaruj wiersz” relacjonujemy w sieci, głównie poprzez stronę internetową **podarujwiersz.pl** oraz na profilu **@Herbert.Pan.Cogito** na Facebooku. Również w ten sposób zamierzamy budować społeczność osób, dla których poezja jest darem (w wielu sensach tego słowa). Prosimy więc o przesyłanie materiałów pokazujących przebieg akcji i dokumentujących to, co wydarza się za sprawą podarowania komuś odręcznie przepisanej wiersza.

zgłoszenia

Deklaracje wzięcia udziału w akcji (wraz z informacją o ilości kart papeterii, którą powinniśmy przesłać), a także materiały ilustrujące przebieg akcji przyjmować będą koordynatorki przedsięwzięcia:

Magdalena Szymczyk-Bliźniuk / Monika Czapka

/ podarujwiersz@fundacjaherberta.pl

Maria Dzieduszycka

/ prezes Fundacji im. Zbigniewa Herberta